BIOGRAFIE NA SCENARIUSZ FILMOWY

Tony Halik – życie pełne przygód

Tony Halik, a właściwie Mieczysław Sędzimir Halik. Dziennikarz, podróżnik, pisarz i autor programów telewizyjnych. Niesłychanie zdolny, ogromnie interesujący obywatel świata, który w ogródku zamiast psa czy kota miał jeżozwierza.

Urodził się 24 stycznia 1921 roku w Toruniu jako Mieczysław Sędzimir Halik . Już jako młody chłopak zapragnął skosztować czy smakuje daleka wyprawa. Wbrew zakazom ojca popłynął jako flisak na tratwie z Płocka do granic Wolnego Miasta Gdańska. Do domu całego i zdrowego odstawili go żołnierze straży granicznej. Miał wtedy 14 lat.

Z kamerą po raz pierwszy spotkał się podczas wojny, kiedy filmował samoloty. W tym samym czasie, podczas rekonwalescencji pisał listy do przyjaciela w Londynie, które później publikowano w jednym z angielskich pism. Wtedy zaczęła się jego przygoda z dziennikarstwem.

Zaraz po wojnie poślubił Pierrette Andree Courtin, która uratowała go i udzieliła schronienia po zestrzeleniu nad Francją. Przeprowadza się do Szkocji, gdzie

służył w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie. Z Wielkiej Brytanii wysłano go do Afryki, gdzie budował mosty i lotniska pomocnicze.

Razem z żoną w 1952 wyemigrował do Argentyny, gdzie za zgodą władz polskich przyjął obywatelstwo argentyńskie. Celnik w żaden sposób nie mógł wymówić jego imion Mirosław Sędzimir, zaproponował mu imię, któregoś ze świętych. Halik odpowiedział niech będzie pierwsze z brzegu. I tak dostał imię Antonio od świętego. Amerykanom trudno wymawiać było Antonio, więc ktoś wpadł na pomysł, że lepiej będzie skrócić i tak: Mirosław, Sędzimir, Antonio został Tonym.

W Buenos Aires prowadził szkółkę lotniczą, a później był fotografem samego Juana Perona. Czesto wyprawiał się do amazońskiej dżungli, by tam poznawać zwyczaje indiańskich plemion. Jego brawurowe wyprawy do wnętrza Amazonii, Gran Chaco, czy Mato Grosso wypełniały białe plany mapy Ameryki Południowej. Halik, odkrytą przez siebie wielka jaskinię na północy Argentyny, nazwał Jaskinia Orła Białego.

Najdłuższą ze swoich wypraw Tony Halik odbył jeepem. Przejechał nim z Argentyny na Alaskę. W dodatku jechał zygzakiem, a nie najprostszą drogą - w sumie pokonał 182 000 kilometrów, odwiedził 21 krajów, a zajęło mu to cztery lata i trzy miesiące.
Owocem tej wyprawy są dwie książki: "180 000 kilometrów przygody" oraz "Jeep moja wielka przygoda”

W 1974 poznał Elżbietę Dzikowską, która przeprowadzała z nim wywiad dla *Kontynentów.* Przeniósł się z nią do Polski i zamieszkali w Warszawie.

W czasach komunizmu i szarości dookoła Tony pokazywał Polakom piękno i kolory świata, a to dzięki serii programów telewizyjnych; Tam gdzie pieprz rośnie, Tam gdzie rośnie wanilia a końcu Pieprz i wanilia. Nadal pracował dla NBC, nadając korespondencje z okresu powstawania "Solidarności", pierwszych strajków i stanu wojennego.

Całe swoje życie podporządkował widzom, zrealizował dla TVP ponad 300 programów Pieprz i wanilia, ponad 400 filmów dokumentalnych, napisał 13 książek jak również współtworzył komputerową encyklopedię świata. W 1985 roku otrzymał medal Za zasługi dla miasta Torunia, m.in. za film popularyzujący w Stanach Zjednoczonych gród Kopernika. Jedyne czego nie udało mu się dokonać to zostać pierwszym dziennikarzem w kosmosie.

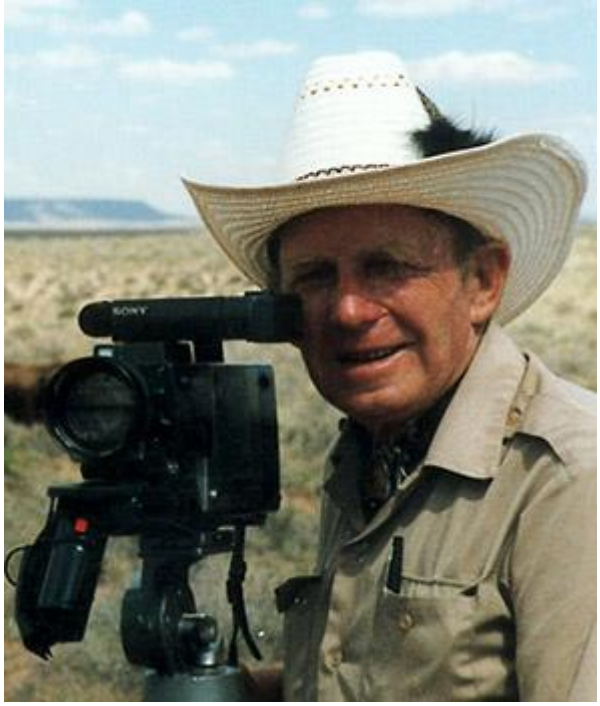

…Tym co w nim urzekało była pewność, że nie podróżował dla siebie ani dla sławy. Po to przedzierał się przez amazońska puszczę, marzł na Alasce, przepłynął oceany i wędrował w spiekocie Afryki, aby móc przygody które przezywał podarować innym. Kochał ludzi i dzielił się z nimi tym co miał. Zaczarował wielu z nas swoimi opowieściami.

„Szczęśliwi są ci, co śnią sny i gotowi są zapłacić każdą cenę, by je zrealizować.”-Tony Halik

Był obywatelem świata, zawsze uśmiechniętym optymistą.
Tony Halik zmarł 28 maja 1988 r. W Toruniu w 2003 r. powstało Muzeum Podróżników im. Tony’ego Halika. W 2017 roku ukazała się jego biografia pt. „Tu byłem. Tony Halik”.

Zachęcam do lektury!
Bibliotekarz Dorota Hałat

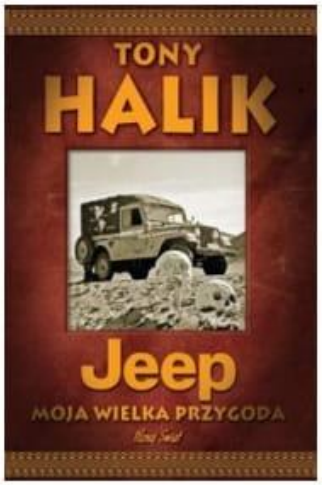

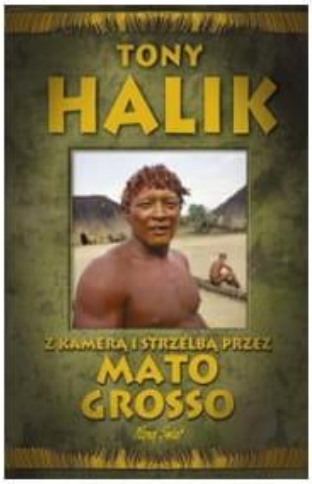

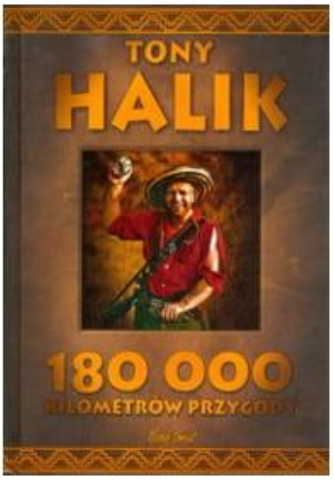

W artykule wykorzystano materiały z poniższych linków oraz zdjęcia z archiwum własnego Elżbiety Dzikowskiej.
www.national-geographic.pl - Tony Halik – reporter, który idzie wszędzie tam, gdzie dzieje się coś burzliwego [SYLWETKA]

naszemiasto.pl/tam-gdzie-pieprz-rosnie-rzecz-o-tonym-haliku/ar/c1-4425486